

Coses que els empresaris de la cultura, l'educació i el lleure volien sentir

Publicat per [Pep Montes Sala](#) [1] el 25/10/2016 - 09:47 | Última modificació: 25/10/2016 - 09:59

No sempre és fàcil parlar del món de l'empresa quan s'aborda des de les polítiques culturals, educatives o socials. Un lloc comú poc explicitat en veu alta però present en el tarannà del país castiga la iniciativa particular quan gosa aventurar-se en els sectors que podríem anomenar d'interès col·lectiu o de promoció del bé comú. L'activitat econòmica lligada a aquests àmbits és sempre sospitosa d'abús de posició, d'aprofitament dels recursos públics en benefici propi o de mercadeig indigne amb les necessitats socials. A l'empresari que s'especialitza en aquests àmbits se li nega la puresa d'intencions, se'l despulla de valors i se li pressuposa la prioritització de l'interès particular per damunt de qualsevol altra consideració pública. Sospitós per defecte, aquest empresari ha après, al llarg del temps i a còpia de rebre mastegots, a ser discret. Parla poc, no es significa gaire, no llueix mèrits i dissimula l'èxit. Tant és que desenvolupi la seva tasca amb escrupolosa professionalitat, que prioritzi la voluntat de servei per damunt del benefici, que reparteixi pocs o cap dividends, que reinverteixi sistemàticament el guany en la seva activitat, que sigui motor d'innovació en el respectiu sector o que sigui garant de qualitat en els serveis públics que té al seu càrrec. L'experiència li diu que el dia que aixeca el cap li claven un clatellot i, tot i que té arguments sobrants i solvents per defensar i promoure la seva activitat, prefereix passar desapercebut, dedicant l'esforç a l'activitat que l'apassiona i defugint els focus que l'obligarien a una esgotadora feina d'autojustificació.

No és una multinacional sense escrúpols, no és un corrupte que accepta regals ni comissions, no engalipa tècnics municipals, no malbarata subvencions públiques, no maltracta treballadors i no busca ni ofereix favors poc confessables. És possible, fins i tot, que sigui d'esquerres, o que sigui un liberal de la vella escola, d'aquells que valoren la iniciativa individual sobretot per la força del compromís i la responsabilitat personal, i no li sentireu mai fer una defensa cega de la llei del mercat que tot ho regula. Paga impostos religiosament malgrat que és agnòstic i només cau en falta quan la laberíntica fiscalitat del país confon fins i tot els inspectors que l'haurien d'ajudar i no fan altra cosa de depredar-lo. Aquest home o dona sap que si té una SL la presumpció d'innocència li està vedada. I la seva resposta, és clar, és la discreció.

Els dos paràgrafs anteriors els hauria pogut escriure fa un any. O cinc. O deu. I serien tan vàlids i reals com avui mateix. Però té un especial sentit que això ho escrigui ara perquè fa pocs dies vaig assistir a la 22a Nit de l'Empresari de Cecot i vaig veure una esquadra de llum. Potser sóc jo que em desperto tard i que fins

ara no havia aixecat prou l'antena, i si és així ja disculpareu que us faci perdre temps, però vaig descobrir un posicionament i unes actituds que fins ara no havia sabut veure des del món de l'empresa.

[2]Acostumat a les defenses corporatives

d'interessos, que plantegen les seves línies d'actuació com una llista incabable de greuges, que confonen la prospectiva amb les orelleres de burro i que entenen la política com un mercat d'intercanvi de favors, vaig veure en el discurs d'Antoni Abad, president de la patronal, un plantejament modern, social, valent i generós. No entraré a valorar possibles posicionaments polítics de Cecot, ni tibantors amb altres patronals, ni baralles de pati d'escola sobre l'espai que li correspon a cadascú. M'interessen, en aquest cas, ben poc. Sí que m'interessa, en canvi, la concepció de l'activitat econòmica i de les seves organitzacions que es desprèn del discurs que va fer Abad el 20 d'octubre.

La primera bona notícia és que vaig tornar a sentir una idea que feia molt temps que ningú no expressava amb una mínima contundència: el món empresarial forma part de la societat civil. Aquest terme ha estat massa sovint usat com a arma llancívola entre posicions ideològiques diverses que han volgut erigir-se en legitimadors i autenticadors d'un determinat concepte de societat civil, definit sobretot per la capacitat d'aixoplugar els de la pròpia corda i d'excloure els del bàndol oposat. En una concepció de la societat civil generosa, oberta i, jo m'atreviria a dir que intel·ligent, hi hem d'incloure sense cap mena de dubte el món de l'empresa, instrument central en l'articulació de les nostres relacions econòmiques (és clar), socials, polítiques i fins i tot culturals. Parlar de societat civil excloent les empreses és renunciar a una potència transformadora fabulosa, a un element de canvi i de progrés que no es pot negligir i, finalment, a un instrument essencial per avançar en direcció a un nord de justícia social. No hem de regalar les empreses als classistes, als magnats, als autoritaris, als especuladors, als ociosos, als paràsits... Recuperem la noció més social i compromesa d'empresa, i reconeixem-li el seu espai en la societat civil.

En el discurs d'Abad, d'altra banda, no hi van faltar les crítiques a la mala gestió pública de l'economia i de la fiscalitat, però el pes del seu argument va recaure en l'espai de corresponsabilitat que pertoca als empresaris. Els va dir que no es limitin a lamentar una situació que no és gens falaguera, sinó que esbrinin quina part de responsabilitat hi tenen i actuïn en conseqüència. No és poc significatiu que remarqués que una part dels nostres mals el causa, no pas la mala actuació dels empresaris sinó la manca d'actuació. Perquè callem? Perquè no exigim?

Perquè ens conformem?

I d'una idea se'n desprèn l'altra. Si tenim capacitat d'actuar, hem de ser motors del canvi. El lema de la nit era la reEvolució. Més enllà del joc lingüístic, que podria ser millor, quedem-nos amb la idea. Els empresaris com a revolucionaris. Massa sovint passem per damunt de les paraules sense aturar-nos a observar-ne el significat. Hi ha algú, recentment, que hagi posat de costat les paraules empresa i revolució? Certament, podem tenir idees molt diferents del que entenem per revolució, però la més senzilla, simple i innòcua de les concepcions d'aquesta paraula és a anys llum del tarannà, les maneres i els objectius dels dinosaures patronals a què estem avesats.

Fixeu-vos que fins ara, en aquest text, m'hi han aparegut les idees de societat civil, corresponsabilitat i revolució. Quina és la conclusió lògica? Bé comú. Abad ens va dir que l'actuació empresarial no pot tenir altre nord que el be comú, i que per assolir-lo cal treballar al costat dels treballadors, cal promoure la formació, cal impulsar la innovació i cal explorar totes les vies possibles de mecenatge i contribució a la comunitat. Us juro que el que va passar el 20 d'octubre a l'Auditori de Barcelona era una trobada d'empresaris.

[3]Certament, aquella nit es van dir i van passar moltes altres coses, a més de les que jo us explico. Algunes van formar part de la necessària autoafirmació de Cecot com a patronal de referència, d'altres van ser asseveracions contundents en relació a temes com l'atur, la fiscalitat desequilibrada o la FP dual, i encara cal destacar l'emocionant ovació que la totalitat de l'Auditori va dedicar a la Presidenta del Parlament, Carme Forcadell. Totes es presten a interpretacions diverses i potser fins i tot contradictòries segons qui les faci, i no vull pas amagar que les significacions polítiques eren prou clares. Però per a mi allò més rellevant va ser la reivindicació de l'empresa com a agent social, la defensa del seu potencial transformador i la seguretat que el seu desenvolupament equilibrat i just no pot fer altra cosa que contribuir al be comú.

I és en aquest context que les empreses que dediquen la seva activitat al món de la cultura, de l'educació i dels serveis socials es poden sentir ben acollides i defensades. No només elles, però especialment elles. Jo hi vaig assistir com a representant d'una organització que recull una bona colla d'aquestes empreses, i puc assegurar que a la Nit de l'Empresari s'hi van dir coses que la gent de la cultura, de l'educació i del lleure que tenen empreses volien sentir.

Si teniu ganes de contrastar la meva interpretació de l'acte amb les paraules exactes d'Antoni Abad, podeu llegir el text íntegre del seu discurs en [aquest enllaç](#) [4]. Potser una de les sensacions globals que es despenia de l'acte era la consciència de viure en un espai, un temps o una comunitat en procés de construcció. Tota la nit es va concebre com una proposta conceptual, amb un guió salpebrat amb actuacions artístiques, francament millorables (si no ho dic, reventó), que volien posar l'accent en la capacitat transformadora de la realitat, i amb la defensa d'uns conceptes i valors que transcendeixen allò que estem habituats a sentir en boca d'un representant empresarial. Potser, tant de bo, això forma part d'aquestes transformacions (revolucions?) que, més que desitjar, necessitem.

Aquest article ha estat publicat originàriament a [Pep Montes. Cultura, joventut, comunicació, comunitat](#) [5]

Categories: Polítiques culturals

Categories: Gestió cultural

Etiquetes: empreses

Etiquetes: societat civil

- [6]

URL d'origen: <http://interaccio.diba.cat/blogs/2016/empresaris-cultura>

Enllaços:

[1] <http://interaccio.diba.cat/members/montessp>

[2] <http://www.pepmontes.com/wp-content/uploads/2016/10/La-Salle-BCN-Antoni-Abad-set-2013.jpg>

[3] http://www.pepmontes.com/wp-content/uploads/2016/10/els-tres30167350030_58985fbb1c_b.jpg

[4] http://cecot.org/Home/Comunicacio/Cecot-opina/Editorial/Editorial/_KEj2UaxyxiWE_Uz4o9sIOT-ag5EBNV40izia69eDBRFTyS1419xIqPCp1cTnynAXRK_NPv7LWk#.WAzze_qLTIU

[5] <http://www.pepmontes.com/coses-que-els-empresaris-de-la-cultura-leducacio-i-el-lleure-volien-sentir/>

[6] <http://interaccio.diba.cat/node/6756>